

ПОЛІТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Кредити та кількість годин: денна форма 3 кредити ECTS; 90 годин: 20 лекційних, 22 практичних, 48 самостійна робота; залік

заочна форма 3 кредити ECTS; 90 годин: 4 лекційних, 4 практичних, 82 самостійна робота; залік

I. Опис навчальної дисципліни

Як сказав В.Черчилль «Навіть якщо ви не цікавитесь політикою, то політика всеодно цікавиться вами». Політику ж творять і реалізують люди. При цьому у своїй діяльності, поведінці вони керуються певними мотивами, цілями, настроями та емоціями. Виходячи з цього політика загалом, як і окремі політичні події та явища, значною мірою залежить від природи, психіки конкретних людей. І саме такий міждисциплінарний предмет як «Політична психологія» допоможе глибше та суттєвіше розпізнавати світ політики з огляду на психологічні особливості її учасників. Для прикладу найактуальніші виклики у політичній науці – війни, етнічні конфлікти, геноциди, тероризм, тоталітаризм, націоналізм чи навіть корупція – не можуть бути дослідженні комплексно без залучення методів психологічного аналізу. Також одна лише психологія не може дати відповіді на всі запитання, адже люди не діють у вакуумі. Їх поведінка залежить від різних політичних інститутів, політичних культур, стилів керівництва та соціальних норм.

Політична психологія намагається вирішити питання, що стосуються політичної поведінки, використовуючи ідеї, зібрані з емпіричних досліджень у соціальній та когнітивній психології. Замість того, щоб зосередитися на інституціях, політична психологія концентрує увагу на індивідуальних одиницях аналізу. Політична психологія застосовує весь арсенал відомостей про психологію людини, до вивчення політичної поведінки, її глибинних мотивів та потенційних наслідків.

Актуальність вивчення політичної психології зумовлена тим, що політична сфера суспільства, діяльність політичних суб'єктів пронизані психологічними явищами і процесами. Фахівець психологічної спеціальності неминуче долучається до системи політичних відносин. Зокрема від того, як він опанує дисципліну «Політична психологія», залежатиме, чи буде він пасивним об'єктом політичного впливу, чи стане активним суб'єктом політичного життя суспільства.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є оволодіти навичками розпізнавання та ідентифікації психологічного підґрунтя політичних процесів сучасності.

Прослуховування курсу дозволить сформувати наступні компетентності у студентів:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК13. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК14. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі зможуть:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій) для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; володіти культурою спілкування, його формами, способами; уміти використовувати принципи професійного спілкування на рівні сучасної української літературної мови; спілкуватися іноземною мовою для здійснення професійної і міжособистісної комунікації.

ПР14. Демонструвати навички здійснення психологічної підтримки учасників освітнього процесу з метою підвищення навчальної мотивації та створення сприятливого освітнього середовища.

ПР15. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності; дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.

ПР16. Усвідомлюючи межі власної компетенції та підзвітність відповідним фахівцям, уміти співпрацювати з колегами-психологами та зі спеціалістами інших галузей (медиками, учителями, вихователями та ін.); ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішенні фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР17. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР18. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР19. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Політична психологія як наука
2	Політична влада як об'єкт політичної психології

3	Політична свідомість та політична культура: психологічні аспекти
4	Психологія політичної участі, електоральна психологія
5	Психологія груп, націоналізм
6	Психологія політичного лідерства та маніпулювання
8	Психологія політичного тероризму та корупції
9	Стійкі і рухомі елементи в структурі політичної психології
10	Психологія політичної свідомості.
11	Психологія політичного лідерства.
12	Психологія малих груп у політиці.
13	Психологія націй. Психологія мас.
14	Психологія політичного насилля.
15	Психологія опозиційності. Політична опозиція.
16	Психологія політичного конфлікту

